قطع برق ۹۰۱ مشترک پرمصرف تجاری و خانگی در خراسان رضوی

مجتبی زنده‌دل، مجری طرح هوشمندسازی و پایش مصارف مشترکان خانگی و تجاری شرکت توزیع نیروی برق خراسان رضوی در گفت‌وگو با مهر از قطع برق ۹۰۱ مشترک پرمصرف تجاری و خانگی در هفته گذشته خبر داد و گفت: از مجموع کنتورهای قطع شده، ۷۳۹ کنتور متعلق به مشترکان پرمصرف تجاری و ۱۶۲ کنتور مربوط به مشترکان پرمصرف خانگی بوده است.

ظرفیت تولید برق سبز خراسان رضوی سه برابر شده است

جواد خدایی، جانشین ستاد توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر خراسان رضوی در بیست و هفتمین سمینار آشنایی با نیروگاه‌های تجدیدپذیر (خورشیدی) در صنایع استان گفت: تا سال ۱۴۰۲ ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر استان حدود ۵۰ مگاوات بود و اکنون این عدد به ۱۶۶ مگاوات افزایش یافته است. این آمار نشان می‌دهد ظرفیت تولید برق سبز استان در مدت ۱۶ ماه بیش از سه برابر شده است.

استقرار ۱۸۰ موکب ویژه دهه آخر صفر در محدوده حرم مطهر رضوی

حسین عبداللّٰه‌زاده، شهردار منطقه ثامن در جلسه شورای راهبردی منطقه ثامن شهرداری مشهد گفت: ۱۸۰ موکب زیر نظر آستان قدس رضوی در محدوده رضوان در اطراف حرم مطهر فعال شده‌اند و تاکنون ۷۰ مجوز ایستگاه صلواتی صادر شده است. یکی از برنامه‌های محوری شهر مشهد، تمهیدات ویژه برای دهه پایانی صفر است و تمام دستگاه‌های اجرایی و خدماتی منطقه ثامن؛ به‌ویژه آستان قدس رضوی در این زمینه بسیج شده‌اند.

برق مشهد در سه روز پایانی ماه صفر قطع نخواهد شد

محمدعلی توسلی، مدیر کل هماهنگی امور رفاهی زائران استانداری خراسان رضوی گفت: در راستای تأمین رفاه حال زائران در سه روز پایانی ماه صفر، برق در مشهد قطع نخواهد شد. این تصمیم با هدف تأمین رفاه حال زائران و جلوگیری از هرگونه اختلال در خدمات‌رسانی اتخاذ شده است. دستگاه‌های مربوط نیز موظف شده‌اند آمادگی کامل برای پاسخ‌گویی به نیازهای زائران در این ایام را داشته باشند.

در بررسی وضعیت توسعه تایباد مشخص شد موهبت جایگاه ترانزیتی دوغارون، مزیتی قطعی بوده که با غفلت به مزیت نسبی تبدیل شده است

بی‌اعتنایی در مورد اتصال خط ریلی دوغارون به آسیای میانه

عفت رضوی | به باور مردم این منطقه در شهر تایباد و اطراف آن بادی می‌وزد که مدت وزش آن در یک شبانه‌روز تنها ۱۲ ساعت، یعنی نیمی از یک شبانه‌روز است که آن را «تای» می‌نامند. از این رو به این شهر «تای‌باد» گفته‌اند. میل کرات، آرامگاه مولانا زین‌الدین ابوبکر تایبادی، بقعه شاهزاده قاسم و قلعه سرخ حصار از جمله آثار تاریخی مهم این شهرستان است. در گذشته‌ای نه‌چندان دور با عنوان «طیبات» به دلیل سکونت شمار زیادی از عالمان، عارفان و مردان پاک از جمله شیخ زین‌الدین در این شهر و در گذشته‌ای بسیار دورتر، با عنوان «مغول‌آباد» شناخته می‌شد به دلیل اینکه مغول‌ها با ورود خود به این منطقه در سده ۷ هجری این نام را برایش گذاشتند. هرچند بعدها با شیوع طاعون خالی از سکنه می‌شود؛ اما دوباره زندگی به این منطقه برمی‌گردد و بناهای مختلفی بر خاک آن استوار می‌شود. این شهر نیز همچون تربت‌جام با خربزه‌های شیرین و آثار و بناهای تاریخی‌اش معروف است و البته یک وجه امتیاز خاص دیگر نیز دارد که همان بازارچه مرزی دوغارون و منطقه ویژه اقتصادی آن است. در حال حاضر بازارچه آن به حالت تعطیل درآمده؛ ولی منطقه ویژه اقتصادی آن کماکان منافع مشترک ایران و افغانستان را از طریق کریدور شرق به غرب و شمال به جنوب، در هم می‌تند. بررسی وضعیت نیازهای این شهرستان برای توسعه را در کلام مسئولان دولتی و بخش خصوصی این شهرستان جست‌وجو می‌کنیم.

وحید بیات - آرشیو قدس

■ اشتراک تایباد و خواف در معادن سنگ‌آهن

نماینده مردم تربت‌جام، تایباد، باخرز و صالح‌آباد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به ثروت نهفته معادن در شهرستان تایباد می‌گوید: تایباد در ذخایر سنگ‌آهن و مشتقاتی نظیر آن با سنگان خواف هم‌مرز است؛ سنگان خوافی که بیش از ۳۰ درصد سنگ‌آهن کشور را دارد و بسیاری از کوه‌های خواف با تایباد مشترک است؛ ولی در حال حاضر بیشترین استخراج از سمت خواف صورت می‌گیرد و هزینه مسئولیت اجتماعی آن نیز به سمت توسعه، عمران و رونق شهرستان خواف می‌رود که این مسئله نیازمند توجه و سرمایه‌گذاری بیشتر در این شهرستان توسط ایمیدرو است.

عثمان سالاری با اشاره به وضعیت منطقه ویژه اقتصادی دوغارون می‌افزاید: تشکیل منطقه آزاد تجاری و صنعتی در دوغارون می‌تواند نگین توسعه استان و کشور باشد. گمرک دوغارون تایباد گمرکی با ۱۰۷ سال سابقه و پیشینه است که رسمی‌ترین محور میان ایران و افغانستان به شمار می‌رود. در نقطه صفر مرزی به افغانستان قرار دارد و فاصله‌اش تا هرات که مرکز تجاری، اقتصادی و بازرگانی افغانستان محسوب می‌شود، ۱۲۰ کیلومتر است.

■ بی‌اعتنایی به مهم‌ترین پروژه ملی در خراسان رضوی

وی با بیان اینکه زیرساخت این کریدورهای حمل و نقل باید فراهم شود، ادامه می‌دهد: برای یک طرح ملی در سال ۱۳۹۱ ماده ۲۳ اعمال شد که از طریق آن خط ریلی سنگ‌بست مشهد به دوغارون با عبور از شهرستان‌های فریمان، تربت‌جام و تایباد به مرز متصل شود و از آنجا نیز به هرات؛ ولی متأسفانه پس از آغاز به کار، از سال ۹۲ به بعد راکد و مسکوت مانده و هیچ بودجه‌ای به آن اختصاص ندادند.

نماینده مردم تربت‌جام، تایباد، باخرز و صالح‌آباد در مجلس شورای اسلامی می‌افزاید: در حالی مهم‌ترین پروژه و طرح ملی در استان خراسان مورد بی‌اعتنایی قرار گرفت و بی‌توجه از کنارش گذشتند که اگر این خط ریلی سنگ‌بست-دوغارون به طول ۲۰۰ کیلومتر راه‌اندازی می‌شد، نقش بسیار مهم و اثربخشی در تسریع روند فرایند توسعه شهرستان‌های حوزه انتخابیه و استان خراسان داشت. موافقت وزیر راه گرفته شده و الان در حال مکاتبه برای دریافت مجوز از سازمان برنامه و بودجه هستیم تا بودجه معتبر و مهمی را برای این ارتباط و اتصال خط ریلی دوغارون به مشهد مهیا کنیم.

■ دوبانده شدن محور مشهد-دوغارون معطل اعتبار

سالاری با اشاره به وضعیت فعلی زیرساخت‌های حمل و نقل زمینی تأکید می‌کند: در این شرایط دولت باید همکاری بیشتری داشته باشد و دست‌کم برای دوبانده شدن محور مشهد-دوغارون که بخشی از آن باقی مانده، اعتبار بیشتری جذب شود. در یک سال گذشته حدود ۳۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای این حوزه جذب کردیم که مشکل بخشی از این جاده ارتباطی مواصلاتی تربت‌جام به سمت تایباد حل شد و بقیه هم در حال انجام است.

■ ضرورت ایجاد نسل ششم مناطق آزاد

وی ایجاد منطقه آزاد تجاری دوغارون را یکی از راه‌های برون‌رفت از بحران در شرایط کنونی کشور دانسته و می‌گوید: منطقه آزاد تجاری و صنعتی دوغارون در یک فضای مسطح و هموار با آب و هوایی چهارفصل و مردمانی نجیب، خونگرم و شریف از شهرستان تایباد و دیگر شهرها و روستاهای تابعه قرار دارد و می‌تواند تحول خوبی در اقتصاد کشور و راهی برای رشد، رونق و توسعه اقتصادی کشور باشد.

نماینده مردم تربت‌جام، تایباد، باخرز و صالح‌آباد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به تأکیدهای وزیر اقتصاد نیز می‌افزاید: مناطق آزاد باید فعال‌تر شوند و از خدمات‌محوری به سمت تولیدمحوری تغییر کنند. نسل ششم مناطق آزاد (بین‌مرزی) و ایجاد اقتصاد دیجیتال در این زمینه می‌توانند مشکلات اقتصادی و معیشتی را تا حد زیادی حل کنند و نقش اثربخشی برای مردم و کشور داشته باشند.

■ دعوت از فعالان اقتصادی برای استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی در منطقه آزاد مشترک دوغارون

فرماندار تایباد نیز در گفت‌وگو با خبرنگار ما با اشاره به مرزی بودن شهرستان تایباد می‌گوید: مهم‌ترین معبر خروجی کشور در شرق از مرز دوغارون عبور می‌کند که اتفاق بسیار خوبی محسوب می‌شود. ایجاد منطقه آزاد دوغارون یک فرصت بی‌بدیل است و در شکوفایی استان خراسان نقش بسزایی ایفا می‌کند. در حال حاضر هیئت مدیره این منطقه آزاد مشخص و کد منطقه آزاد نیز دریافت شده و نزدیک به ۸ هزار هکتار زمین به آن اختصاص یافته و در مرحله احراز مالکیت و تعیین کاربری است.

حسین جمشیدی با بیان اینکه منطقه آزاد یک منطقه حائل است، می‌افزاید: از همه کسانی که تخصص و تمکن مالی دارند، درخواست می‌کنم از این فرصت استثنایی ایجاد شده میان جمهوری اسلامی ایران و کشور همسایه افغانستان استفاده کنند و زمینه‌ساز استقرار و ایجاد واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی در منطقه آزاد مشترک دوغارون باشند و به پویایی مهم‌ترین منطقه آزاد شرق کشور کمک کنند. افغانستان به عنوان مثال در زمینه کنجد یا مواد معدنی بکر است و می‌توان واحدهایی در منطقه آزاد مستقر کرد که از این فرصت بهره برده و با فراوری این محصولات، برای صادرات آن‌ها اقدام کرد.

■ ۳ دهه زمان برای ساخت یک آزادراه

وی با اشاره به مسئله راه و درمان به عنوان دو مشکل مهم شهرستان تایباد ادامه می‌دهد: نزدیک به سه دهه است آزادراه دوغارون به مشهد در حال ساخت قرار دارد و هنوز قطعاتی از این محور تکمیل نشده، تربت‌جام به مشهد تکمیل و یک‌طرفه است؛ ولی از تربت‌جام به تایباد، هنوز ۳۰ کیلومتر دیگرش باقی مانده و باید هر چه سریع‌تر ساخته شود.

فرماندار تایباد با بیان اینکه یکی از پر هزینه‌ترین پروژه‌ها در کشور حوزه راه است، تأکید می‌کند: هر کیلومتر راه ۴۵ تا ۵۰ میلیارد تومان هزینه دارد و باید هر چه سریع‌تر برای تأمین و تخصیص این اعتبار اقدام شود. این محور حدود هزار و ۲۰۰ دستگاه کامیون به صورت روزانه ورودی و خروجی دارد و یکی از نارضایتی‌های شدید مردم تایباد همین بحث راه است. سالیانه ده‌ها نفر از مردم که سرمایه و موتور محرک کشور هستند، در این جاده از بین می‌روند و یا خسارت‌های شدید مالی به آن‌ها وارد می‌شود.

■ بهداشت و درمان تایباد باید مستقل شود

جمشیدی با اشاره به مسئله بهداشت و درمان نیز بیان می‌کند: خواسته بحق مردم تایباد و باخرز این است که هر چه سریع‌تر این دو شهرستان ارتقا پیدا کنند و به عنوان دانشکده علوم پزشکی از زیرمجموعه دانشگاه علوم پزشکی مشهد جدا شوند و زیرنظر وزارتخانه قرار بگیرند. این موضوع از جمله اتفاق‌هایی است که مردم را خوشحال کرده و زمینه‌ساز پیشرفت به لحاظ کمی، کیفی، نیروی انسانی و ایجاد تجهیزات پزشکی می‌شود. وی با اشاره به قدمت بالای ۵۰ سال بیمارستان تایباد می‌گوید: یکی از خواسته‌های بحق مردم ساخت بیمارستان جدید است که با پیگیری‌های صورت گرفته زمینش تأمین شده و الان نیازمند ماده ۲۳ است که سازمان برنامه و بودجه کشوری مجوز تأمین و تخصیص اعتبار را بدهد و شروع عملیات ساخت بیمارستان در دستور کار قرار بگیرد. از جمله خصیصه‌های خوب مردم تایباد خیر بودن، همراهی و کمک در پروژه‌های عمرانی است و مردم آمادگی دارند در حوزه ساخت بیمارستان همراهی و کمک کنند.

فرماندار تایباد با بیان اینکه اساس اشتغال در شهرستان تایباد کشاورزی است، می‌افزاید: وجود ۳۴۵ حلقه چاه عمیق، گواه این موضوع است و با توجه به کاهش سطح منابع آبی باید در حوزه‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری شرایط جدیدی ایجاد شود و تغذیه سفره‌های زیرزمینی و همچنین کشت‌های گلخانه‌ای و کم‌آب‌بر در دستور کار قرار بگیرد.

■ دوغارون تایباد؛ مهم‌ترین و اصلی‌ترین مرز ایران با افغانستان

بازرس انجمن شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره حمل و نقل بین‌المللی در استان می‌گوید: امروز خراسان رضوی به عنوان قطب ترانزیت کشور شناخته می‌شود و در دهه ۷۰ که مرزهای آسیای میانه از طریق استان خراسان باز شد، بخش زیادی از شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی در این منطقه فعال شدند و امروز نزدیک به ۳۰۰ شرکت حمل و نقل بین‌المللی در حوزه ترانزیت کالا در تایباد خراسان رضوی مشغول به‌کار هستند.

دین‌محمد فیض‌محمدی با اشاره به مسئله توجه ویژه سه استان شرقی کشور به توسعه کریدور شرق می‌افزاید: افغانستان با کشور ما سه مرز رسمی دارد؛ در سیستان و بلوچستان مرز میلک، در خراسان جنوبی مرز ماهیرود و مهم‌ترین و اصلی‌ترین مرز با افغانستان، دوغارون در تایباد خراسان رضوی است که نه‌تنها حجم زیادی از بارهای صادراتی و ترانزیتی ما از این مرز وارد افغانستان می‌شود؛ بلکه دوغارون یک مرز مسافری نیز به شمار می‌آید.

■ احتمال ترانزیت مواد معدنی افغانستان از طریق ایران به اروپا

وی با بیان اینکه در حال حاضر در منطقه دوغارون شرکت ثبت‌شده‌ای نداریم، اضافه می‌کند: با توجه به اینکه ایجاد منطقه آزاد دوغارون در دست اقدام است، در آینده احتمالاً شرکت‌هایی را بتوان تأسیس کرد؛ ولی هم‌اکنون عمده شرکت‌ها در مشهد مستقر هستند. سهم تایبادی‌ها از این ۳۰۰ شرکت، نزدیک به ۱۰۰ شرکت است که حدود ۲ هزار و ۵۰۰ دستگاه کامیون زیر پوشش این شرکت‌ها قرار دارند و این فعالیت منجر به اشتغال برای حدود ۳هزار خانواده تایبادی می‌شود. در کل حدود ۵ هزار دستگاه کامیون در این منطقه تردد دارند که برای شهرستان‌های دیگری همچون تربت‌جام، خواف، تایباد، باخرز و صالح‌آباد نیز ایجاد شغل کرده‌اند. فعالیت عمده این شرکت‌ها در حوزه ترانزیت کالا بوده که از مبدأ بندرعباس یا مرزهای غربی بارگیری و به اسلام‌قلعه ورودی گمرک افغانستان یا هرات حمل می‌کنند.

بازرس انجمن شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان با اشاره به تراز تجاری مثبت ما با کشور افغانستان در چند سال اخیر می‌گوید: با توجه به شرایط فعلی افغانستان، احتمال ترانزیت مواد معدنی این کشور از طریق ایران به اروپا یا کشورهای جنوب خلیج فارس وجود دارد که این مسئله می‌تواند تراز تجاری را تا حد خوبی متعادل کند.

■ مرزهای ما به جای محل عبور، به توقفگاه تبدیل شده‌اند

فیض‌محمدی به عمده گلایه بخش حمل و نقل و رانندگان این حوزه از مرز دوغارون اشاره کرده و می‌افزاید: غلبه نگاه امنیتی مضاعف، سبب شده مرزهای ما به جای اینکه محل عبور باشند، به محلی برای توقف بدل شوند که این مسئله همیشه محل اعتراض و شکایت شرکت‌های فعال حمل و نقل بوده و این توقف‌ها در دو دهه اخیر حوزه تجارت و به‌ویژه ترانزیت را بسیار پرهزینه کرده است. بارها از طریق انجمن حمل و نقل خراسان و کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق خراسان این موارد را منعکس کرده‌ایم. با این حال موضوعات مرزی دوطرفه است و اگر مشکلات این طرف مرز حل شود، بی‌شک باید مشکلات آن سمت مرز نیز به پایان برسد.

■ بازرسی‌های زائد صفر مرزی

وی ادامه می‌دهد: در دو دهه اخیر با ارتباطاتی که با انجمن‌های ترانسپورتی ولایت هرات و نیمروز داشتیم، سعی کردیم مشکلات آن سوی مرز را نیز شناسایی و به مسئولان مرتبط با حوزه تجارت و حمل و نقل دو کشور منعکس کنیم تا بتوانند در راستای کاهش و رفع این مشکلات و تنگناها اقدام کنند؛ اما موضوعی که فعلاً مرزها را دچار توقف و کندی تردد می‌کند، بازرسی‌های زائدی است که در نقاط صفر مرزی اتفاق می‌افتد در حالی که این بازرسی‌ها باید به کرانه مرزها منتقل شود و در این صورت است که مرز محل عبور می‌شود. کامیون و راننده‌ای که مراحل ترانزیت را پیش از این انجام داده، دیگر نیازی به توقف ندارد.

بازرس انجمن شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان بیان می‌کند: دو موضوع اصلی که موجب این کندی در مرز می‌شود، قاچاق سوخت از سمت ایران به افغانستان و ورود مواد مخدر از افغانستان به ایران است که این نگاه امنیتی قوی را روی کامیون‌های دو کشور ایجاد می‌کند و محل اعتراض فعالان حمل و نقل و ترانزیت بوده که اگر قرار است بازرسی انجام شود، باید پیش از ورود به مرز اتفاق بیفتد و محل عبور و مرور مرز همیشه آزاد و باز باشد.

■ ۱۸ دستگاه دولتی به مسائل مرز مرتبط هستند

فیض‌محمدی با اشاره به مسئله ضرورت هماهنگی میان سازمان‌ها در این زمینه می‌افزاید: تقریباً ۱۸ دستگاه دولتی با مسائل مرز مرتبط هستند که همگی باید با هم هماهنگ باشند و اگر حتی یک یا دو دستگاه هماهنگ نباشند، مشکلات فراوانی برای فعالان حوزه حمل و نقل ایجاد می‌کند. در اینجا مسئله مدیریت واحد مرزی مطرح می‌شود که همه دستگاه‌های مرتبط را به خوبی پای کار بیاورد.

وی با بیان اینکه مرزها موقعیت بسیار خوبی برای اشتغال‌زایی و تولید ثروت دارند، می‌گوید: با ایجاد منطقه آزاد در دوغارون، بی‌شک آینده بسیار خوبی را برای این منطقه تصور می‌کنیم؛ چرا که از طریق این مرز با کشوری در ارتباط هستیم که به بسیاری از کالاهای اساسی و ساختمانی، خوراکی و کشاورزی از طریق این مرز وابسته است و این عبور و مرور زمینه‌ساز اشتغال خواهد بود.

■ تبدیل مزیت قطعی به نسبی

بازرس انجمن شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان ادامه می‌دهد: نگاه بخشی و سازمانی موجود به مسائل مرزی بسیار آزاردهنده است و بارها به تغییر آن اشاره کرده‌ایم. در راستای منافع ملی و اقتصادی کشور باید نگاهی ملی بر این حوزه حکمفرما باشد. سه فاکتور اصلی که موجب رونق ترانزیت می‌شود، سرعت، قیمت و کیفیت یا امنیت کالایی است. اگر این سه اتفاق در کنار هم بیفتد، ترانزیت می‌تواند به عنوان پنجمین صنعت ارزآور و اشتغال‌زا در کشور مطرح شود.

فیض‌محمدی با بیان اینکه حضور ایران در چهارراه ترانزیتی دنیا یک موهبت است، اظهار می‌کند: ایران حلقه‌واسط میان آسیا و اروپاست و دو کریدور اصلی شرق به غرب و شمال به جنوب را به هم متصل می‌کند که این مسئله یک مزیت قطعی برای کشور ما به‌شمار می‌رود؛ ولی متأسفانه ما این مزیت قطعی را با سهل‌انگاری و غفلت، به یک مزیت نسبی تبدیل کرده‌ایم که یک ضرر و زیان بزرگ است و به دنبال آن کریدورهای رقابتی ده‌گانه را اطراف کشورمان می‌بینیم که در حال گرفتن این موقعیت ویژه ترانزیتی از کشور ما هستند.

■ همه چیز در گرو راه شایسته

نزدیک به ۱۶۵هزار نفر جمعیت مردم خونگرم و میهمان‌نواز شهرستان تایباد است، ۱۳۵ اثر تاریخی دارد که ۷۳ عدد آن ثبت جهانی و ملی شده‌اند. همچنین دارای طبیعتی بکر برای گردشگری است. به گفته کارشناسان، در حال حاضر بازارچه مرزی و چیزی به عنوان فروشگاه در مرز دوغارون فعالیت ندارد. در دهه ۶۰ چنین بازارچه‌ای وجود داشته در حالی که فعالیت دوباره آن کمک بسیار خوبی به ارتقای گردشگری منطقه می‌کند. از طرفی مسئله ایجاد منطقه آزاد مشترک، فرصتی استثنایی است که عواید آن در آینده‌ای نه‌چندان دور نصیب هر دو کشور می‌شود؛ اما لازمه تمام این اتفاق‌ها این است که مسیر حمل و نقل ما در زمینه ریلی و جاده‌ای شایستگی این اتفاق‌ها را داشته باشد.

یادداشت

اهمیت روایت در ترویج زیارت

سید مصطفی فاطمی‌نسب | در شماره گذشته گفته شد در آموزش رسمی دین، فقه و اخلاق، چارچوب‌های لازم برای رفتار دینی را ارائه می‌دهند؛ اما این چارچوب‌ها زمانی درونی می‌شوند که با تجربه زیبایی، عشق و تخیل همراه باشند؛ هنری که بتواند چهره انسانی دین را نشان دهد، دل را نرم و میل به خوبی را درونی کند. اگر این بخش حذف شود، آموزش دینی به مجموعه‌ای از بایدها و نبایدهای خشک تبدیل می‌شود که یا مقاومت ایجاد می‌کند یا ظاهری و موقتی خواهد بود.

به عنوان مثال شما نمی‌توانید با تکرار دستور «در زیارت باید حضور قلب داشته باشید» انسان را اهل حضور قلب کنید؛ اما اگر همان معنا را در یک داستان تصویری، یک روایت نمایشی یا یک قطعه موسیقی عرفانی نشان دهید، ذهن و قلب مخاطب هر دو درگیر می‌شوند و خود به خود میل به حضور قلب شکل می‌گیرد.

از این رو اگر بخواهیم زیارت متعالی و حقیقی را در جامعه امروز ترویج دهیم، نمی‌توانیم فقط به جلسات رسمی و کتاب‌های سنگین حدیثی تکیه کنیم. باید دوباره همان الگوی تمدنی موفق گذشته را بازآفرینی کنیم؛ بازآفرینی روایت به روز و صحیح از ماهیت زیارت حقیقی با استفاده نظام‌مند از هنر، داستان، نمایش، معماری و حتی موسیقی.

■ ضربه حذف ادبیات عرفانی از آموزش رسمی

واقعیت این است که وقتی در نظام آموزشی مدرن ایران آثار کلاسیک مانند مثنوی، بوستان، گلستان، غزلیات حافظ، حدیقة‌الحقیقه و گلشن راز به حاشیه رفتند و در بهترین حالت به چند متن کوتاه در کتاب‌های ادبیات تبدیل شدند، ما دو ضربه جبران‌ناپذیر را تجربه کردیم:

ضربه محتوایی؛ بسیاری از مفاهیم اخلاقی، عرفانی و حتی اجتماعی که می‌توانستند شخصیت‌ساز باشند، از سبد تربیتی نسل‌ها حذف شدند.

ضربه تکنیکی؛ مهارت‌های ارتباطی، تخیل، قدرت بیان و حتی توان درک استعاره و لایه‌های پیچیده معنا در نسل جدید ضعیف شد. این مهارت‌ها همان ابزارهایی هستند که یک انسان می‌تواند با آن‌ها مفاهیم دینی عمیق را بفهمد و درونی کند.

■ ویژگی‌های روایت در ترویج زیارت

در شماره پیش از اهمیت استعاره در درک مفاهیم انتزاعی گفته شد و در این شماره باید به اهمیت روایت و داستان در درونی کردن ارزش‌های دینی و اخلاقی پرداخت. روایت چند ویژگی دارد که می‌تواند مفاهیم انتزاعی را در زائر درونی و تثبیت کند.

فرهنگ‌سازی: وقتی روایت می‌شود که «فلان عالم وقتی به زیارت می‌رفت، اول غسل می‌کرد، کفشش را خودش به دست می‌گرفت و با آداب خاصی وارد می‌شد»، این الگو به مرور زمان رفتار جمعی را می‌سازد؛ یعنی روایت، فقط فهم را بالا نمی‌برد؛ بلکه فرهنگ‌ساز هم هست. در این زمینه کتاب خوب «روایت و ذهن نویسا» کورش علیانی به درستی نشان می‌دهد روایت‌ها چقدر در زندگی و رفتار روزمره ما نقش پررنگ و حیاتی دارند.

مبارزه با سطحی‌نگری و کالایی شدن زیارت: در فضای امروز که زیارت گاهی به امری گردشگری یا مناسکی فروکاسته می‌شود، روایت‌های عمیق و انسانی (مثلاً از دگرگونی یک انسان در سفر زیارتی یا مواجهه زیارت‌اولی‌ها با حرم مطهر) می‌توانند جای خالی معنا و عمق را در گزارش‌های خشک رسانه‌ای پر کنند.

شخصی‌سازی تجربه دینی: یکی از کارکردهای خواندن روایت دیگری، شخصی‌سازی و نسبت برقرار کردن آن روایت با روایت‌های زندگی فرد است. خواندن رمان و داستان به این خاطر روان و شخصیت فرد را محکم و استوار می‌کند که فرد با استفاده از روایت‌های دیگری می‌تواند سلسله حوادث و وقایع زندگی خود را مانند دانه‌های یک تسبیح که سردرگم و رها هستند، به یک رشته واحد و معنادار متصل کند. همین خوانش متصل معنادار از وقایع پراکنده، نخستین قدم از آرامش و ثبات شخصیت انسانی است؛ نوعی از کثرت وقایع به وحدت مفاهیم رسیدن.

خبر

جهش ۶۲ درصدی مشارکت مردمی خراسان رضوی در بازسازی عتبات عالیات

رئیس ستاد توسعه و بازسازی عتبات عالیات خراسان رضوی از جهش ۶۲ درصدی مشارکت مردمی این استان در تأمین منابع بازسازی عتبات در سال گذشته خبر داد.

به گزارش مهر، غلامرضا احمدی در نشست خبری تشریح برنامه‌های ستاد توسعه و بازسازی عتبات عالیات خراسان رضوی اظهار کرد: خراسان رضوی در سال ۱۴۰۳ موفق به تأمین ۵۸ میلیارد تومان از تعهد ۹۶ میلیارد تومانی شد که این میزان نسبت به سال گذشته جهش ۶۲ درصدی را نشان می‌دهد. تعهد سالانه این استان در سال جدید با رشد ۲۵ درصدی نسبت به سال گذشته، به ازای سرانه شهروندان استان ۲۰ هزار تومان تعیین شده است.

وی با اشاره به بهره‌برداری از پروژه صحن حضرت صدیقه طاهره(س) در مجاورت حرم امیرالمؤمنین(ع)، از پیشرفت ۸۰ درصدی پروژه امیر بنی‌هاشم در کربلا با بیش از ۱۴۰ هزار مترمربع زیربنا خبر داد که پیش‌بینی می‌شود در دو سال آینده افتتاح شود.

احمدی افزود: خراسان رضوی با هفت استان دیگر مسئولیت ویژه اجرای بخشی از طرح توسعه حرمین شریفین کاظمین را بر عهده دارد. همچنین پروژه عمرانی دیگری با عنوان «صحن امام محمد باقر(ع)» در دست ساخت و خاک‌برداری است.

وی افزود: ۱۲۹ موکب از این استان در اربعین امسال فعال هستند که در نجف اشرف، کربلای معلی، کاظمین و سامرا مستقر شده‌اند. چهار موکب نیز از خراسان رضوی به ویژه اتباع خارجی در کشور عراق فعال هستند. ۵۶۰ خودرو نیز تجهیزات مورد نیاز موکب‌ها را از مرز خارج کرده و ۳ هزار و ۲۳۵ نفر به عنوان خادم اعزام شده‌اند.